

Для коментарів чи іншого зворотного зв'язку заповніть форму:
[форма зворотного зв'язку щодо цієї версії настанови](#)

Версія цього документу для друку: <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00910&format=pdf>

Настанови на засадах доказової медицини.
Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd.

Настанова 00910. Забруднення повітря в приміщеннях

Автор: Antti Pönkä

Редактори оригінального тексту: -

Дата останнього оновлення: 2014-09-02

- Див. також [\[Настанова 00911 | Оцінка впливу в будівлях...\]](#).

Причини і джерела

- Найважливішими джерелами забруднення повітря в приміщеннях є повітря зовнішнього середовища, життєдіяльність людини, будівельні матеріали, меблі та домашні тварини. Небезпечні наслідки для здоров'я можуть бути спричинені фізичними, хімічними, біологічними факторами або випромінюванням.
- Найбільш шкідливим джерелом випромінювання в приміщеннях є радон, який немає запаху та кольору, надходить із ґрунту та є продуктом розпаду урану.
- Найбільш важливими фізичними факторами є температура, швидкість вентиляції, вологість, волокна (азбест, промислові мінеральні волокна) і пил.

Біологічні фактори

- До них відносять віруси, бактерії, пліснява, домашні кліщі, епітелій людей і тваринне забруднення.
- Основним джерелом бактеріального забруднення повітря в приміщеннях є люди.

- Підвищена концентрація чи надмірне скупчення різних видів пліснявих грибів чи продуктів їхнього метаболізму найчастіше відбувається через вплив вологи.
- Основним алергеном повітря всередині приміщень є епітелій чи виділення тварин, пліснява і, меншою мірою, домашні кліщі та продукти їхньої життєдіяльності й рослини.

Хімічні фактори

- Найважливіші хімічні фактори — тютюновий дим через активне чи пасивне куріння, леткі органічні сполуки (ЛОС), поліциклічні ароматичні вуглеводні (ПАВ) і формальдегід, а також — багато неорганічних газів (моноокис вуглецю, двоокис вуглецю, двоокис азоту і аміак).
- Органічні хімікати виділяють будівельні матеріали, лаки, клеї, оздоблювальні матеріали і процеси горіння.

Вплив на здоров'я

- Збільшення кількості плісняви або її метаболітів, викликане руйнуванням будинку вологою, спричиняє так званий “синдром токсичної плісняви”, що нагадує симптоми, які загалом називають синдромом хворого будинку. Люди, що живуть у пошкоджених вологою помешканнях, частіше страждають від подразнення і інфекцій верхніх дихальних шляхів, а також загальних алергічних симптомів.
- Алергічні реакції, спричинені забруднювачами повітря всередині приміщень, мають або відстрочений патогенетичний механізм (“легені фермера”, “гарячка зволожувача”), або (зазвичай) IgE-опосередкований (астма, atopічний риніт, atopічна екзема). Найпоширенішою причиною алергічної реакції негайного типу є контакт з епітелієм або виділеннями тварин, пліснявою або пиловими кліщами.
- Деревностружкові плити, деякі матеріали меблів і лак виділяють формальдегід, який подразнює слизові оболонки очей, носа і дихальних шляхів. У формальдегіду зазвичай різкий запах.
- Синдром, спричинений підвищеною кількістю плісняви і/або її метаболітів через пошкодження вологою будинку детально представлений у розділі [Настанова 00911] **Оцінка впливу в будівлях...**.

- Точні причини виникнення синдрому хворого будинку — невідомі. Тим не менше, згідно з сучасними уявленнями, цей синдром є мультифакторним через різноманітні хімічні і біологічні забруднювачі повітря всередині приміщень, незадовільний стан приміщення всередині і психологічні проблеми. Цей синдром може виникнути майже у 30% працівників в нових офісних будівлях.
- Симптоми — див. табл. [табл. T1].

Таблиця T1. Найбільш поширені симптоми та причини синдрому, викликаного поганою якістю повітря у приміщенні, за даними Національного інституту безпеки та гігієни праці США.

Симптоми	%
Подразнення очей	81
Подразнення глотки	71
Головний біль	67
Втома	53
Закладений ніс	51
Висип, суха шкіра	38
Диспное	33
Кашель	24
Головокружіння	22
Нудота	15
<i>Наявні причини</i>	
Брак вентиляції	50
Хімікати всередині приміщень	19
Зовнішні забруднювачі	11
Внутрішньобудинкові мікроби	5
Волокна	4
Невідомі	11

Настанови

- [Настанова 00911](#). Оцінка впливу в будівлях, які ушкоджені вогкістю.

Авторські права на оригінальні тексти належать Duodecim Medical Publications, Ltd.
 Авторські права на додані коментарі експертів належать МОЗ України.
 Published by arrangement with Duodecim Medical Publications Ltd., an imprint of Duodecim Medical Publications Ltd., Kaivokatu 10A, 00100 Helsinki, Finland.

Дата оновлення англomовного оригіналу: 2014-09-02

Автор(и): Antti Pönkä Редактор(и): Видавець: Duodecim Medical Publications Ltd
Власник авторських прав: Duodecim Medical Publications Ltd

Навігаційні категорії

EBM Guidelines Occupational health service Environmental health service Allergology

---

Ключові слова індексу

mesh: room air indoor air quality indoor air mesh: mold damage mesh: Formaldehyde mesh: Hypersensitivity
mesh: humidifier mesh: Carbon Dioxide mesh: Carbon Monoxide mesh: Air Conditioning mesh: Sick Building Syndrome
mesh: Radon mesh: Ventilation mesh: Asbestos mesh: relative humidity mesh: health protection act
mesh: Air Pollution, Indoor icpc-2: A88 speciality: Allergology speciality: Environmental health service
speciality: Occupational health service icpc-2: Z05 icpc-2: Z29